

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ ṣaṭpañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭpañcāśaḥ sargaḥ ॥

brahmaṇaḥ kathanēna vasiṣṭhasya varuṇarētaṣi samāvēśō
varuṇēnōrvaśīsamīpē ēkasmin kalaśē svavīryasyādhānaṁ
mitraśāpēnōrvaśyā bhūtalē purūravasah pārsvē sthitvā
putrasyōtpādanam

rāmasya bhāṣitaṁ śrutvā
lakṣmaṇaḥ paravīrahā |
uvāca prāñjalirbhūtvā
rāghavaṁ dīptatējasam ॥ 7.56.1 ॥

nikṣipya dēhau kākutstha
kathaṁ tau dvijapārthivau |
punardēhēna saṁyōgaṁ
jagmaturdēvasammatau ॥ 7.56.2 ॥

lakṣmaṇēnaivamuktastu
rāma ikṣvākunandanaḥ |
pratyuvāca mahātējā
lakṣmaṇaṁ puruṣarṣabhaḥ ॥ 7.56.3 ॥

tau parasparaśāpēna
 dēhamutsṛjya dhārmikau |
 abhūtāṃ nṛpaviprarṣī
 vāyubhūtau tapōdhanau || 7.56.4 ||

aśarīraḥ śarīrasya
 kṛtē'nyasya mahāmuniḥ |
 vasiṣṭhastu mahātējā
 jagāma piturantikam || 7.56.5 ||

sō'bhivādya tataḥ pādaḥ
 dēvadēvasya dharmavit |
 pitāmahamathōvāca
 vāyubhūta idaṃ vacaḥ || 7.56.6 ||

bhagavan nimisāpēna
 vidēhatvamupāgamam |
 dēvadēva mahādēva
 vāyubhūtō'hamaṇḍaja || 7.56.7 ||

sarvēśāṃ dēhahīnānāṃ
 mahad duḥkhaṃ bhaviṣyati |
 lupyantē sarvakāryāṇi
 hīnadēhasya vai prabhō || 7.56.8 ||

dēhasyānyasya sadbhāvē
 prasādaṃ kartumarhasi |
 tamuvāca tatō brahmā
 svayambhūramitaprabhaḥ || 7.56.9 ||

mitrāvaruṇajaṃ tēja
 āviśa tvaṃ mahāyaśaḥ |
 ayōnijastvaṃ bhavitā
 tatrāpi dvijasattama |
 dharmēṇa mahatā yuktaḥ
 punarēṣyasi mē vaśam || 7.56.10 ||

ēvamuktastu dēvēna
 abhivādya pradakṣiṇam |
 kṛtvā pitāmahaṃ tūrṇaṃ
 prayayau varuṇālayam || 7.56.11 ||

tamēva kālaṃ mitrō'pi
 varuṇatvamakārayat |
 kṣīrōdēna sahōpētaḥ
 pūjyamānaḥ surēśvaraiḥ || 7.56.12 ||

ētasminnēva kālē tu
 urvaśī paramāpsarāḥ |
 yadṛcchayā tamuddēśa -
 māgatā sakhibhirvṛtā || 7.56.13 ||

tāṃ dṛṣṭvā rūpasampannāṃ
 krīḍantīm varuṇālayē |
 tadāviśat parō harṣō
 varuṇaṃ cōrvaśīkṛtē || 7.56.14 ||

sa tāṃ padmapalāśākṣīm
 pūrṇacandranibhānanām |

varuṇō varayāmāsa
maithunāyāpsarōvarām || 7.56.15 ||

pratyuvāca tataḥ sā tu
varuṇaṃ prāñjaliḥ sthitā |
mitrēṇāhaṃ vṛtā sākṣāt
pūrvamēva surēśvara || 7.56.16 ||

varuṇastvabravīd vākyaṃ
kandarpaśarapīḍitaḥ |
idaṃ tējaḥ samutsrakṣyē
kumbhē'smin dēvanirmite || 7.56.17 ||

ēvamutsrjya suśrōṇi
tvayyaṃ varavarṇini |
kṛtakāmō bhaviṣyāmi
yadi nēcchasi saṅgamam || 7.56.18 ||

tasya tallōkanāthasya
varuṇasya subhāṣitam |
urvaśī paramaprītā
śrutvā vākyaṃuvāca ha || 7.56.19 ||

kāmamētaḍ bhavatvēvaṃ
hṛdayaṃ mē tvayi sthitam |
bhāvaścāpyadhikaṃ tubhyaṃ
dēhō mitrasya tu prabhō || 7.56.20 ||

urvaśyā ēvamuktastu
rētastanmahadadbhutam |

jvaladagnisamaprakhyam

tasmin kumbhē nyavāsṛjat || 7.56.21 ||

urvaśī tvagamat tatra

mitrō vai yatra dēvatā |

tām tu mitraḥ susaṅkruddha

urvaśīmidamabravīt || 7.56.22 ||

mayābhimantritā pūrvam

kasmāt tvamavasārjitā |

patimanyam vṛtavatī

kimartham duṣṭacāriṇi || 7.56.23 ||

anēna duṣkṛtēna tvam

matkrōdhakaluṣīkṛtā |

manuṣyalōkamāsthāya

kañcit kālam nivatsyasi || 7.56.24 ||

budhasya putrō rājarṣiḥ

kāśirājaḥ purūravāḥ |

tamabhyāgaccha durbuddhē

sa tē bhartā bhaviṣyati || 7.56.25 ||

tataḥ sā śāpadōṣēṇa

purūravasamabhyagāt |

pratiṣṭhānē purūravam

budhasyātmajamaurasam || 7.56.26 ||

tasya jajñē tataḥ śrīmā -

nāyuh putrō mahābalaḥ |

nahuṣō yasya putrastu

babhūvēndrasamadyutiḥ || 7.56.27 ||

vajramutsṛjya vṛtrāya

śrāntē'tha tridivēśvarē |

śataṃ varṣasahasrāṇi

yēnēndratvaṃ praśāsitam || 7.56.28 ||

sā tēna śāpēna jagāma bhūmiṃ

tadōrvaśī cārudatī sunētrā |

bahūni varṣāṇyavasacca subhrūḥ

śāpakṣayādindrasadō yayau ca || 7.56.29 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

uttarakāṇḍē ṣaṭpañcāśaḥ sargaḥ ||